

Karl Ove Knausgård
SZERELEM

Harcom 2.

A fordítás az alábbi kiadásból készült
Karl Ove Knausgård: *Min Kamp. 2.*
Forlaget Oktober as, Oslo, 2009

A könyv fordítását anyagilag támogatta a NORLA

Copyright © 2009, Forlaget Oktober as, Oslo
All rights reserved
Hungarian translation © Petrikovics Edit, 2017

Fordította
PETRIKOVICS EDIT

2008. július 29.

Mozgalmas ez a nyár, és még nem ért véget. Június 26-án elkészültem a regény első részével, Vanja és Heidi pedig azóta, vagyis több mint egy hónapja nem jár óvodába, ami érezhetően felpörgette a hétköznapijainkat. Sosem értettem, miért járnak az emberek nyaralni, sosem éreztem szükségét, szívesebben dolgoztam volna. De ha kell, hát kell. Az első hetet valójában a telkünkön akartuk tölteni, amelyet Linda kérésére vásároltunk tavaly ősszel, részben írásra alkalmas helynek, részben hétvégi háznak szánva, de három nap után feladtuk, és visszamentünk a városba. Nem valami jó ötlet három kisgyerek és két felnőtt egy ilyen szűk területen, mindenfelől emberekkel körülvéve, ahol a gyomláláson és a fűnyíráson kívül semmi mást nem lehet csinálni, különösen, ha már korábban sem volt túl jó a hangulat. Többször is hangosan veszekedtünk, ezzel szórakoztatva a szomszédokat, a több száz aprólékos gondossággal megművelt kert és a rengeteg idős, félmeztelen ember látványa pedig borzasztóan ingerlékennyé tett, eluralkodott rajtam a klausztofóbia. A gyerekek rögtön érzékelik a hangulatváltozást, és kihasználják, különösen Vanja, aki szinte azonnal reagál a hangszín változásaira és az érzelmi intenzitásra, és olyasmit tesz, amiről pontosan tudja, hogy nem fogjuk elviselni, és biztosan kijövünk a sodrunkból, ha elég sokáig feszíti a húrt. A frusztrációtól pattanásig feszült idegekkel szinte lehetetlen felvenni a harcot, ennek következtében azonnal elszabadul a pokol, és semmi sem állíthatja meg a visítózást, ordítózást, úgy, ahogy van, az egész nyomorúságot. A következő héten kibéreltünk egy autót, és felmentünk a Göteborg közelében lévő Tjörn szigetére, ahová Mikaela, Linda barátnője és Vanja keresztanyja, hívott meg bennünket a barátja nyaralójába. Megkérdeztük tőle, tisztában van-e azzal, mivel jár három gyerek,

és hogy tényleg ennyire szeretné-e, hogy odamenjünk, de ő csak erősködött, hogy persze, arra gondolt, hogy majd sütöget a gyerekekkel, elviszi őket fürödni és rákot halászni, így nekünk is jut majd egy kis idő magunkra. Erre végül ráharaptunk. Felutaztunk Tjörnre, erre a délnorvég tájhoz végtelenül hasonlító, különös vidékre, leparkoltunk a nyaraló előtt, és a gyerekeinkkel és az összes cókémunkkal együtt bezúdultunk a házba. Úgy terveztük, hogy egy hétig maradunk, de már három nappal később visszarámoltunk mindent az autóba, és Mikaela és Erik leplezetlen megkönnyebbülésére újból dél felé vettük az irányt.

Azok az emberek, akiknek nincsenek gyerekeik, ritkán értik, mivel jár ez az egész, nem számít, mennyire érettek és intelligensek egyébként. Legalábbis velem így volt, mielőtt magam is apa lettem. Mikaela és Erik a karrierjüknek éltek, amióta csak ismertem őket, Mikaela mindig valamilyen vezető pozíciót töltött be a kulturális szférában, míg Erik egy svédországi központú nemzetközi alapítvány igazgatója volt. Tjörnről egyenesen Panamába utazott, egy ülésre, azután jött a provence-i nyaralás, mert ilyen volt az életük, azok a helyek, amelyekről én csak olvastam, előttük nyitva álltak. Ebbe az életbe csöppentünk mi bele a nedves törlőkendőinkkel és pelenkáinkkal, Johnnal, aki négykézláb mászik mindenfelé, Heidivel és Vanjával, akik verekednek és visítoznak, nevetnek és sírnak, akik sosem esznek az asztalnál, sosem csinálják azt, amit mondunk nekik, legalábbis olyankor nem, amikor más emberek között vagyunk, és igazán *akarjuk*, hogy viselkedjenek, mert azonnal észreveszik, és minél több forog kockán számunkra, annál vadabban lesznek, és bár a nyaraló nagynak és tágasnak tűnt, mégsem volt olyan nagy és tágas, hogy a gyerekek észrevétlenül ellegyenek benne. Erik úgy tett, mintha nem féltene a ház berendezését, szeretett volna lazának és gyermekbarátnak tűnni, ám a testbeszéde minduntalan elárulta, testéhez szorított karja, ahogy állandóan visszapakolt mindent a helyére, és az a végtelen távolságtartás a pillantásában. Közel volt a tárgyakhoz, melyek között a hétköznapjait élte, ugyanakkor távol az emberektől, akik ezekben a napokban osztoztak vele a környezetén, nagyjából úgy nézett a gyerekekre, ahogy az ember a vakondokat vagy sündisznókat szemléli. Megértettem és kedveltem őt. Csakhogy én ezzel a csomaggal érkeztem

hozzá, ami lehetetlenné tette közöttünk az igazi találkozást. Cambridge-ben és Oxfordban végezte a tanulmányait, és évekig brókerként dolgozott a londoni pénzügyi világban, ám amikor egy kiránduláson Vanjával felkapaszkodtak egy magaslatra a tengerparton, a gyerek métereken keresztül mászott egyedül, miközben ő fesztelesen csodálta a kilátást, eszébe sem jutott, hogy Vanja csak négyéves, képtelen helyesen felmérni a veszélyt, így nem maradt más választásom, Heidivel a karomban felrohantam a sziklára a lányomért. Amikor egy fél órával később beültünk egy kávézóba, a váratlan sziklamászás miatt alig álltam a lábamon, ezért megkértem, hogy etesse meg John-t a zsemlével, amelyet a keze ügyébe tettem, amíg én Heidivel és Vanjával a nyomomban megpróbáltam valami ételt szerezni magunknak. Erik bólintott, hogy rendben, ennek ellenére nem hajtotta össze az újságot, amelyet olvasott, még csak fel sem nézett belőle, ezért nem vette észre, hogy John, aki fél méterre ült tőle, egyre ingerültebbé válik, míg végül a csalódottságtól kivörösödött arccal ordítani nem kezdett, mert a zsemledarab, amit annyira szeretett volna a szájába dugni, kartávolságon kívül hevert előtte. Láttam, hogy az asztal másik végén ülő Lindát mennyire feldühíti a helyzet, de magába fojtja a haragját, és nem szólt semmit, csak megvárta, amíg a kávézóból kiérve kettesben maradtunk, és közölte, hogy hazautazunk. Mégpedig most azonnal. Hangulatváltozásait ismerve azt mondtam neki, hogy fogja vissza magát, és ne hozzon indulatból döntéseket. A megjegyzésem persze még jobban feldühítette, és egészen addig rosszban maradtunk, amíg másnap reggel beültünk az autóba, és elindultunk hazafelé.

A hatalmas kék égbolt és a szegényes, szélfúttá, de gyönyörű táj, a gyerekek öröme és a helyzet, hogy egy autóban ültünk, nem pedig egy vonatfülkében vagy egy repülőgép fedélzetén, ahogy az elmúlt években, feldobta a hangulatot. Lelkesedésünk azonban nem tartott sokáig, mert megéheztünk, az étteremről, amely mellett megálltunk, kiderült, hogy egy jachtklubhoz tartozik, de ahogy a pincér elmagyarázta, csak át kell mennünk a hídon, és már bent is vagyunk a városban, és ott, legfeljebb ötszáz méternyire, van egy másik étterem, így húsz perc séta után egy magas és keskeny, ám igen forgalmas hídon találtuk magunkat két gyerekkocsit tologatva, éhesen, mindössze egy ipari parkkal a láthatáron. Linda

magánkívül volt, a szeme elsötétült, folyton ilyen helyzetekbe keveredünk, puffogott, másokkal sosem történik ilyesmi, soha nem kapunk semmit, csak enni akartunk, az egész család, olyan kellemes lehetett volna, ehelyett itt kutyagolunk a szélben, száguldó autók között, kipufogógázt nyelve ezen az átkozott hídon. Láttam már háromgyerekes családot hasonló helyzetben? Az út végül egy fémkapuba torkollott, amelyen egy biztonsági cég logója függött. Ahhoz, hogy beérjünk a városba, amely ráadásul lepusztult és szomorú benyomást keltett, még legalább egy negyedórás kerülőt kellett volna tennünk az ipari parkon keresztül. Ott akartam hagyni Lindát, mert egyfolytában morgott, mindig valami mást akart, de ő maga soha nem tett semmit, folyton csak panaszkodott, panaszkodott és panaszkodott, soha nem fogadta el a dolgokat olyannak, amilyenek voltak, és amikor a valóság nem felelt meg az elképzeléseinek, nekem tett szemrehányást, legyen az apróság vagy komoly probléma. Ott akkor nagyon úgy tűnt, hogy elválnak egymástól az útjaink, de a logisztika végül szokás szerint egyesített bennünket, mivel egy autónk volt, és két gyerekkocsink, nem volt más hátra, mint úgy tenni, mintha mindaz, amit egymás fejéhez vágunk, el sem hangzott volna, áttoltuk a koszos, rozoga kocsikat a hídon, majd vissza a gyönyörű jachtklubhoz, ahol a gyerekeket az ülésbe csatoltuk, hogy azután elhajtsunk a legközelebbi McDonald'shoz, amelyre egy benzinkútnál akadtunk rá Göteborg belvárosához közel, ahol én egy padon ülve ettem a hot dogomat, míg Vanja és Linda az autóban ülve fogyasztotta el a magáét. John és Heidi aludtak. A Liseberg vidámparkba tervezett kiruccanást lefújtuk, mert az a pillanatnyilag közöttünk uralkodó hangulaton csak rontott volna. Helyette néhány órával később spontán megálltunk egy olcsó és sebtében összetákolt, úgynevezett „meseországban”, az egész iszonyatosan színvonalatlan volt, legelőször egy kis „cirkuszba” mentünk a gyerekekkel, amely egy térdmagasságban felállított karikákon átugráló kutyából és egy erőteljes testalkatú és férfias külsejű, alighanem valamelyik kelet-európai országból származó asszonyságból állt, aki egy szál bikiniben ugyanazokat a karikákat dobálta a levegőbe és pörgette a csipője körül, mely kunsztokat az általános iskolai osztálytársnőim is gond nélkül megtudtak csinálni, volt ott még egy korombeli szőke férfi, aki kunkori

orrú török papucsot, turbánt és a háremnadrágjára omló úszógumit viselt, és benzint töltve a szájába, négyszer egymás után tüzet fújt az alacsony plafon felé. John és Heidi kikerekedett szemmel bámulták a műsort. Vanja, aki csak a sorsjegyárusító bódéra tudott gondolni, ahol plüssállatok lehetett nyerni, folyamatosan rángatott, és azt kérdezgette, mikor lesz vége az előadásnak. Olykor Lindára pillantottam. Heidivel az ölében ült, a szeme könnyben úszott. Az előadás végeztével egy gyerekkocsit tolvaj elindultunk a kis vidámpark felé. Útközben, ahogy elhaladtunk egy jókora medence mellett, melynek hosszú csúszdája tetején egy óriási, legalább harminc méter magas troll trónolt, megkérdeztem tőle, hogy miért.

– Nem tudom – válaszolta. – Mindig is meghatott a cirkusz.

– Miért?

– Mert olyan szomorú, kicsi és olcsó. És egyszerre olyan szép is.

– Ez is?

– Igen. Nem láttad Heidit és Johnt? Teljesen megbabonázta őket a látvány.

– Vanját viszont nem – mosolyodtam el. Linda visszamosolygott rám.

– Mi az? – kérdezte Vanja, és megfordult. – Mit mondtál, apa?

– Hogy neked csak a plüssállatokon járt az eszed, amíg a cirkuszban voltunk.

Vanja úgy mosolygott, ahogy mindig, amikor olyasmiről beszélünk, amit ő csinált. Elégedetten, ugyanakkor türelmetlenül és telhetetlenül.

– Mit csináltam? – kérdezte.

– Folyton a karamet rángattad – válaszoltam. – És azt hajtogatod, hogy most már a sorsjegyes bódéhoz akarsz menni.

– Miért? – folytatta a faggatózást.

– Honnan tudjam? – mondtam. – Biztosan szeretnél egy plüssállatot.

– Most odamegyünk? – kérdezte.

– Igen – bólintottam. – Ott van lent a bódé.

Az aszfalozott gyalogút végében lévő körhinták felé mutattam. Alig látszottak a fák mögött.

– Heidi is kap egyet? – tudakolta Vanja.

– Ha akar – felelte Linda.

- Persze hogy akar – vágta rá Vanja, és Heidihez hajolt, aki a kocsiban ült. – Szeretnél egyet, Heidi?
- Igen – felelte Heidi.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Készült a Szekszárdi Nyomda Kft.-ben, 2017-ben
Felelős vezető Vadász Katalin igazgató

Kontrollszerkesztő Szöllősi Adrienne
Felelős szerkesztő Szegő János
Kézirat előkészítő Balogh Emerencia
Korrektor Hradeczky Moni
A kötetet Pintér József tervezte
Műszaki szerkesztő Takács Klári
Kiadványszám 8736
Kner Antikva betűtípusból szedve
ISBN 978 963 14 3605 1
össz. ISBN 978 963 14 3292 3